

IV. Cour du travail de Gand, division Gand, 3 juin 2022

Évaluation de l'incapacité de travail – Article 20 de l'arrêté royal du 20 juillet 1971 – Équité – Dentiste/orthodontiste

Lors de l'évaluation de l'incapacité de travail d'un travailleur indépendant, il convient de faire une distinction entre l'article 19 et l'article 20 de l'arrêté royal du 20 juillet 1971.

Pour être reconnu en incapacité de travail conformément à l'article 20, plus strict, il faut tenir compte non seulement de la propre activité professionnelle, mais aussi de toute activité professionnelle dont il pourrait être chargé équitablement, tenant compte notamment de sa condition, de son état de santé et de sa formation professionnelle. Ainsi, il ne faut plus se référer uniquement aux activités qui étaient exercées auparavant, mais à toutes les professions accessibles.

Toutefois, selon l'article 20, l'équité doit également être prise en compte. Le concept d'équité doit être évalué de façon concrète. Les facteurs personnels spécifiques (âge, santé, profil social, intellectuel et professionnel) doivent être pris en compte, tandis que les limitations fonctionnelles ayant un impact réel sur la vie professionnelle sont également importantes.

En d'autres termes, il doit s'agir de professions effectivement réalisables pour l'intéressé et non pas simplement fictives.

Ainsi, conformément à l'article 20, proposer un changement d'orientation professionnelle n'est pas inéquitable. Le fait qu'il en résulterait un désavantage financier pour l'intéressé ne relève pas de l'assurance indemnités des travailleurs indépendants, car elle ne peut être assimilée à une assurance de revenus.

L'assuré ne peut être considéré comme étant en incapacité de travail au sens de l'article 20 de l'arrêté royal du 20 juillet 1971 s'il peut encore se charger de l'administration, de l'organisation et de la gestion de son entreprise, ainsi que de certaines tâches manuelles qui doivent être considérées comme sensées d'un point de vue économique.

N° de rôle : 2021/AG/153

... c./INAMI

...

4. Beoordelingen

1.

Appellante liep op 7 juli 2018 een zware polsbreuk op werd arbeidsongeschikt erkend. Zij hervatte deeltijds het werk vanaf 5 maart 2019.

De GRI besliste op 26 juni 2019 dat appellante vanaf 7 juli 2019 niet meer arbeidsongeschikt was zoals bedoeld in artikel 20 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971, aangezien werd aangenomen dat appellante niet meer ongeschikt was om het even welke beroepsbezigheid uit te oefenen die haar billijkerwijze zou kunnen worden opgelegd, rekening houdende met haar stand, haar gezondheidstoestand en haar beroepsopleiding.

Appellante heeft daartegen beroep aangetekend. Door de eerste rechter werd een geneesheer-deskundige aangesteld. Uit zijn verslag kunnen volgende passages worden aangehaald:

Betrokkene heeft een solo tandartspraktijk in ... en maakt deel uit van een groepspraktijk ... (5 tandartsen, 2 tandartsassistenten). Door de stramtheid van de rechterpols is ze niet meer in staat om adequaat nog alle noodzakelijke beroepsmatige handelingen te verrichten. Kracht uitoefenen met de rechterpols is sterk beperkt. Het is aannemelijk dat activiteiten die zowel soepelheid als kracht vereisen van de dominante pols, niet uitvoerbaar zijn. Extracties, tandvullingen, prothesewerk en ontzenuwen zijn daardoor sterk bemoeilijkt tot onmogelijk. Gespecialiseerde orthodontiebehandelingen zijn evenmin nog mogelijk. Zoals voorheen werkt zij verder nog twee dagen per week in de groepspraktijk ... Haar activiteiten zijn wel beperkt tot controles, nemen van afdrucken/radiografieën, dentair toilet, reinigingen. De praktijk in ... is, door hogervermelde beperkingen, voornamelijk herleid tot opvolging en controle van patiënten. [...]

Mogelijk uit te voeren behandelingen: mondonderzoek (controle en preventie), reiniging (tandsteen verwijderen en polijsten), radiografieën, uitneembare prothesen. Bemoeilijkte tot onmogelijke handelingen: extracties, tandvullingen, vaste prothesen (kroon- en brugwerk), endodontie (ontzenuwen), orthodontie.

De vraag of appellant vanaf 7 juli 2019 al dan niet verder arbeidsongeschikt is in de zin van artikel 20 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971, werd door de deskundige negatief beantwoord.

De eerste rechter sloot zich daarbij aan en bevestigde de bestreden beslissing van geïntimeerde.

Appellante is het daarmee niet eens, stellende dat een geneesheer-deskundige eigenlijk niet geschikt is om billijkheidsoverwegingen te beoordelen.

2.

Uit artikel 20 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 volgt dat, na het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid, de uitkeringen verschuldigd zijn voor zover de zelfstandige erkend wordt arbeidsongeschikt te zijn om het even welke beroepsactiviteit uit te oefenen die hem billijkerwijze zou kunnen worden opgelegd.

Er moet niet alleen meer verwezen worden naar de activiteiten die vroeger werden uitgeoefend, maar naar alle toegankelijke beroepen.

Luidens artikel 20 van het koninklijk besluit moet echter ook rekening worden gehouden met de billijkheid, wat een beperking van de draagwijdte van de vereiste inzake ongeschiktheid tot elke beroepsactiviteit met zich mee brengt.

Terecht stelde de eerste rechter dat een louter theoretische benadering van de arbeidsongeschiktheid in de zin van artikel 20 voormeld moet vermeden worden en dat het billijkheidsbegrip *in concreto* moet geapprecieerd worden. Daarbij moet rekening worden gehouden met de specifieke persoonlijke factoren (leeftijd, gezondheid, sociaal, intellectueel en professioneel profiel), waarbij ook de functionele beperkingen met reële weerslag op het professionele leven van belang zullen zijn. Het moeten met andere woorden beroepen zijn die voor de betrokkene effectief haalbaar en niet louter fictief zijn (Arbh. Gent, 02.09.2005, *NjW* 2006, 712).

De ongeschiktheid om een beroepsactiviteit uit te oefenen moet daarbij niet volledig zijn. Het Hof van Cassatie besliste dat "het begrip van volledige arbeidsongeschiktheid aan 100 % een theoretisch begrip is dat slechts in extreme gevallen in de praktijk wordt gevonden" (Cass. 20.12.1993, *Pas*, 1993, I, nr. 533) en dat het bijgevolg niet geëist kan worden (Arbh. Brussel, 10.06.2016, A.R. nr. 2015/AB/1039, *juportal*).

3.

Appellante verliest duidelijk uit het oog dat er bij de beoordeling van de arbeidsongeschiktheid een grondig onderscheid bestaat tussen artikel 19 (beoordeling op grond van de beroepsactiviteit die vóór het intreden van de arbeidsongeschiktheid werd uitgeoefend) en artikel 20 (beoordeling op grond van om het even welke beroepsactiviteit die billijkerwijze nog zou kunnen worden opgelegd).

Door de eerste rechter werd er terecht op gewezen dat de beoordeling in toepassing van artikel 20 strenger is, aangezien rekening moet gehouden worden met alle beroepsactiviteiten die billijkerwijze zouden kunnen worden opgelegd en dus niet énkél met de (eigen) beroepsactiviteit.

Het staat eigenlijk niet ter betwisting dat appellante een aantal professionele handelingen niet meer kan stellen. Daarbij gaat het onder andere om orthodontie, hoewel nergens zwart op wit kan worden vastgesteld dat appellante hiervan haar hoofdactiviteit had gemaakt; zo blijkt zij op verschillende fora te worden omschreven als tandarts met een algemene praktijk en valt nergens een verwijzing terug te vinden naar een specialiste op het vlak van orthodontie. Dat haar beroepspraktijken voor 70 % uit orthodontie zouden bestaan wordt dan ook niet bewezen, hoewel dit *in se* ook niet zeer relevant is.

Die beperkingen zijn ook gebleken uit het expertiseverslag en worden door geen der partijen tegengesproken.

Evenwel maakt appellante niet duidelijk noch aannemelijk waarom een geneesheer-deskundige niet goed geplaatst zou zijn om advies te verlenen omtrent de beroepsactiviteiten die billijkerwijze zouden kunnen worden opgelegd.

Het komt de deskundige integendeel toe wel degelijk een aantal voorstellen en suggesties te doen in dat verband, waarop het uiteraard aan de rechter zal toekomen finaal te beoordelen of deze voorstellen/suggesties in voorliggend geval in de praktijk wel haalbaar zijn en niet louter theoretisch.

Het arbeidshof is van oordeel dat de suggesties van de deskundige niet louter theoretisch zijn en dat wel degelijk rekening werd gehouden met alle factoren die in aanmerking dienen te worden genomen: graad van opleiding, leeftijd, sociaal, intellectueel en professioneel profiel, ... van appellante.

Het enige wat appellante daartegen inbrengt is dat van haar na 30 jaar niet meer kan worden verwacht dat zij een andere invulling zou gaan geven aan haar professionele activiteiten. Terwijl net dát wel het verschil uitmaakt tussen artikel 19 en artikel 20 van het koninklijk besluit.

Bij een beoordeling op grond van artikel 19 houdt de redenering van appellante steek, maar dat is niet langer het geval bij een beoordeling op grond van artikel 20 dat, zoals reeds aangehaald, veel strenger is en dient te worden bekeken in het licht van de *verschillende* beroepsmogelijkheden die zij wél nog zou kunnen uitoefenen.

Appellante spreekt ook niet tegen dat de suggesties van geïntimeerde én van de deskundige correct zijn; zij stelt enkel dat die carrièreswitch van haar niet kan worden verwacht, hetgeen onterecht is, rekening houdende met de inhoud van artikel 20 voormeld.

Het is met andere woorden niet onbillijk om van appellante te verwachten dat zij andere activiteiten zou gaan uitvoeren, binnen en/of buiten haar eigen praktijk en/of haar groepspraktijk waar ze nog steeds twee dagen per week werkzaam is (zoals blijkbaar ook al het geval was vóór haar arbeidsongeschiktheid), of nog binnen aanverwante beroepen die wel tot haar mogelijkheden behoren, rekening houdende met haar intellectuele capaciteiten en professionele skills. Ook leidinggevende en administratieve taken behoren daarbij zeer zeker tot de (resterende) mogelijkheden voor appellante.

Wat daarbij de behoeften en de noden zijn binnen de groepspraktijk, welke taakverdelingen daar werden afgesproken, welke de verdeling is van de inkomsten en van de beroepskosten, kan voor de beoordeling van de huidige zaak niet als relevant worden aanzien. Terecht merkte de eerste rechter in dit verband op dat de ziekteverzekering van de zelfstandigen niet gelijk te stellen valt met een inkomensverzekering, maar een volledig andere finaliteit heeft.

De betrokkene kan niet worden geacht arbeidsongeschikt te zijn in de zin van artikel 20 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 indien ze nog steeds kan instaan voor de administratie, organisatie en leiding van haar bedrijf, evenals voor een aantal manuele taken die als economisch zinvol moeten worden beschouwd (Arbrb. Gent, 15.09.1988, *Soc. Kron.* 1991, 117).

*Na het eerste jaar arbeidsongeschiktheid moet de zelfstandige werknemer worden erkend als ongeschikt voor het uitoefenen van om het even welke beroepsbezigheid die hem billijkerwijze zou kunnen worden opgelegd (rekening houdende met zijn stand, zijn gezondheidstoestand en zijn beroepsopleiding). De gerechtigde oefende een zelfstandige activiteit uit als aannemer in de bouwsector. Het is zeker dat activiteiten waarbij belastend werk moet worden uitgevoerd, voortaan uitgesloten zijn voor de gerechtigde. Gezien zijn leeftijd en ervaring als aannemer zou de gerechtigde echter in de bouwsector of meer waarschijnlijk buiten deze sector een lichter uitvallende beroepsactiviteit kunnen uitoefenen (zoals werftoezicht, verkoop, verlenen van advies, ...) (Arbh. Brussel, 11.01.2013, *IB-Riziv* 2013, 78).*

De getuigschriften van de behandelende artsen zijn niet relevant genoeg en volstaan niet om de conclusies van het expertiseverslag ter discussie te stellen, onder meer omdat men zich daarin beperkt tot de (gedeeltelijke) ongeschiktheid om de activiteit als tandarts uit te oefenen. In tegenstelling tot wat in artikel 20 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 wordt opgelegd, is door de behandelende artsen niet onderzocht of andere, (eventueel lichtere) activiteiten kunnen worden uitgeoefend.

Het hoger beroep dient dan ook als ongegrond te worden afgewezen.

**OM DEZE REDENEN,
HET ARBEIDSHOF GENT, AFDELING GENT, 4^e Kamer,**

Rechtsprekend op tegenspraak, dit na beraadslaging,

Verwerpt alle verdere, ruimere of strijdige conclusies.

Verklaart het hoger beroep van mevrouw ... ontvankelijk maar ongegrond.

Bevestigt het bestreden vonnis van 19 mei 2021 van de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Sint-Niklaas, kamer S5, in de zaak met A.R. nr. 19/785/A.

...